

# Některé problémy vědeckého řízení

Možnost úspěšně řešit rozsáhlé a velké úkoly komunismu, vytyčené na XXIV. sjezdu KSSS a XIV. sjezdu KSČ, vyžaduje v maximální míře využití předností socialistického systému ve srovnání s kapitalismem, výsledků vědeckotechnické revoluce a integrace socialistického společenství a v bratrské spolupráci s SSSR a ostatními zeměmi předstihnout ve všech ukazatelích imperialistické země ve vytváření materiálně technické základny země a s ní úzce spojené její obranyschopnosti. K tomu je zapotřebí cílevědomě organizovat úsilí lidí ve všech oblastech jejich činnosti na základě vědeckého řízení společenských procesů.

V. I. Lenin je prvním průkopníkem a organizátorem vědeckého řízení v podmínkách socialismu vůbec; položil základy vědeckého řízení socialistické společnosti. Chceme-li analyzovat přínos jeho díla na soudobé potřeby řízení společenských procesů, musíme mít na zřeteli kontinuitu jeho učení se zdrojem a vývojem marxismu vůbec. K. Marx a B. Engels ve svých dílech nejednou poukazovali na úlohu a význam vědeckého řízení, v němž lidé sami zabezpečují určitý pořádek a celý sociální pohyb. Je nezbytným atributem každé společnosti. Společenské řízení je současně prostředkem rozvoje aktivity lidí, je nezbytnou formou rozvoje a obrany socialistické společnosti.

V. I. Lenin tyto myšlenky klasiků marxismu dále teoreticky rozpracoval a aplikoval ve složitých podmínkách revoluce jak při budování sovětského státu, tak při budování jeho obrany a výstavbě Rudé armády.

XXIV. sjezd KSSS i XIV. sjezd KSČ jsou příklady dalšího rozpracování a konkretizace myšlenek V. I. Lenina o budování socialistické společnosti. Oba sjezdy ve svých závěrečných ukázkách hlavní a rozhodující směry postupu při budování rozvinuté socialistické společnosti a při vytváření a zabezpečování nezbytných předpokladů její vojenské obrany proti nebezpečí imperialistické agrese.

XIV. sjezd KSČ charakterizoval podmínky, ve kterých se bude v budoucnu rozvíjet naše společnost, takto: „Jako základní rys nových podmínek vystupuje na jedné straně omezenost tradičních zdrojů růstu. Druhou stránkou jejich je zvýšení váhy nových činitelů růstu, jakými jsou zejména rozvoj vědeckotechnické revoluce, uplatnění moderních metod řízení a vyšší stupeň mezinárodní socialistické integrace.“ Tyto podmínky jsou rozhodující také z hlediska budování účinné obrany socialistického státu.

Západní ideolog Brzezinski předvídal, že SSSR v technokratickém věku, tj. v období rozvíjející se vědeckotechnické revoluce (VTR), zaostane, a to jak v technologii, tak v elektronice, zvláště pak ve výpočtové technice. Jaká přání Západu a jaká skutečnost! XXIV. sjezd KSSS schválil jednoznačnou orientaci — na rozvíjení VTR ve všech oblastech národního hospodářství a učinil patřičné kroky k prudkému vzestupu elektroniky, chemizace, dopravy, technologie a zvyšování efektivnosti. Současně vytyčil světodějný úkol: organicky spojit vymoženosti VTR s přednostmi socialistické hospodářské soustavy a šířeji rozvinout formy spojení vědy

s výrobou, které jsou oblastí socialismu. Spojení vědeckého výzkumu s masovou výrobou, řízení automatizovaných systémů, využití samočinných elektronických počítačů a moderních metod řízení (matematické modelování, systémový přístup aj.), výchova kádrů z hlediska VTR a ra-

cionalizace, vyšší stupeň chemické integrace, zvýšení vědecké úrovně plánování a zdokonalení struktury řízení, formování nového člověka vědeckotechnického věku socialistické společnosti — to jsou některé myšlenky obou sjezdů, zakotvené v hlavních sjezdových dokumentech.

### **Vojenská obrana socialismu a její vědecké řízení**

Marxisticko-leninská vojenská věda rozpracovává vědecky zdůvodněný program a zásady vojenské výstavby. Klade úkoly ozbrojeným silám v každé etapě socialistické výstavby, určuje cesty jejich rozvoje. Strana organizuje a usměrňuje činnost státních a hospodářských orgánů pro materiálně technické vybavení a vyzbrojování armády. Strana řídí v armádě systematickou politickou a výchovnou práci, sjednocuje a mobilizuje vojáky k plnění stanovených úkolů. Při uskutečňování své řídicí a usměrňující činnosti v ozbrojených silách vytváří širokou síť stranických organizací a stranikopolitických orgánů ve všech složkách.

Všestranné řízení článků armádního mechanismu marxisticko-leninskou stranou shora dolů, stálá péče o bojovou a politickou přípravu armády, její vybavení nejmodernějšími zbraněmi a bojovou technikou, zabezpečují rozvoj čs. ozbrojených sil v rámci Varšavské smlouvy v souladu s úkoly zajištění bezpečnosti naší země a socialistické společnosti.

Vojenská obrana socialismu, jako nutný sociální jev, se podřizuje obecným zákonitostem, včetně nutnosti vědeckotechnického řízení. Proto vedoucí činitelé strany i armády kladou zvláštní důraz na řešení problematiky vědeckého řízení v armádě v současné době. Vědecké řízení, uplatňované v oblasti vojenství, je podměrně důležitými zahraničně politickými, ekonomickými a vojenskotechnickými faktory. Do rozvoje soudobého vojenství jsou zapojeny všechny nejmodernější vymoženosti světové vědy a techniky. Proto tedy vojenská obrana socialistického státu a socialistického společenství vyžaduje řízení všech problémů a jejich prověření již v době míru s využitím všech prostředků a metod vědy i techniky.

Vojenská výstavba se uskutečňuje v souvislosti se zákonitostmi socialistické výstavby a s politickými potřebami socialistického státu v dané etapě jeho budo-

vání a rozvoje. Vojenská výstavba probíhá za složitého procesu utváření souladu objektivních podmínek a subjektivních faktorů. Základy naší vojenské výstavby jsou socialistická ekonomika, socialistické společenské vztahy a marxisticko-leninské učení o válce a armádě. Při vojenské výstavbě socialistického státu je nutné řídit se takovými sociálně politickými principy, jako jsou princip stranického vedení, princip jednoty armády a lidu a princip internacionalismu. Kromě nich mají svůj velký význam také principy organizační (princip kádrové organizace, princip stálého zdokonalování struktury, princip centralizace, princip nedílné velitelské pravomoci, princip uvědomělé vojenské kázně, princip udržování stálé bojové pohotovosti), principy výchovy a výuky, princip jednoty výchovy a výuky, princip výuky z hlediska potřeb soudobé války, princip jednoty vojenského kolektivu a jednotlivce).

Řešení praktických i teoretických problémů vojenské obrany socialistické vlasti vyžaduje systémový přístup při řešení problémů vědeckého řízení s využitím všech vědeckých poznatků a prostředků. Bude nutné rozpracovat otázky obrany socialistické vlasti — strukturu obrany:

- vliv kapitalistického okolí na strukturu obrany;
- otázky socialistické integrace obrany;
- budování subjektu řízení obrany;
- stanovení základních funkcí řízení obrany;
- stanovení obecných a specifických principů řízení obrany;
- stanovení vědeckých metod a technických prostředků k řešení obrany.

Přitom bude nutné vycházet důsledně z principu internacionalismu a integrace socialistického společenství, opírat se o hlubokou analýzu dnešního stavu a zkoumat různé varianty řešení.

### **Předpoklady vědeckého řízení společnosti a armády**

Uvedené úkoly vyžadují, aby kádry, které budou řešit tyto nesmírně těžké úkoly, byly na vyšší teoretických i praktických znalostí otázek vědeckého řízení.

Zvláště se to týká politických orgánů, jimž připadá důležitá úloha v oblasti spo-

lečenského řízení a politického vedení armády.

K tomu, aby mohli velitelé a politické orgány vědecky řídit, musí mít hluboké znalosti marxismu-leninismu. Vědecký, dialekticko-materialistický světový názor a sobě zahrnuje nejen marxistické chápání světa, ale i hluboké přesvědčení o správnosti komunistických ideálů, oddanosti věci socialismu, socialistické vlastnictví a proletářský internacionalismus, schopnost čelit jakýmkoli formám projevu buržoazní ideologie. Velitel i politický pracovník, který ovládá takovýto světový názor, může aktivně bojovat za upevnění naší armády a obranyschopnost země a řídit jejich vývoj na základě znalostí zákonitostí jejich vývoje.

Mimořádná úloha při formování jejich světového názoru připadá filosofii — dialektickému materialismu jako vědě o všeobecných zákonitostech vývoje přírody, lidské společnosti a myšlení.

Dialektický materialismus tvoří ucelený systém vědomostí o světě, společnosti a je současně metodou při poznávání a revoluční přeměně. Dialektický materialismus spolu s politickou ekonomikou a vědeckým komunismem zevšeobecňuje poznatky samostatných konkrétních společenských a přírodních věd jako základu řízení společnosti.

Znalosti závěrů přírodních věd a exaktních metod pak dovolují velitelům a politickému aparátu konkrétně řešit problémy výstavby obrany socialistické vlasti a armády a vědecky ji řídit. Plní se tak druhá stránka marxisticko-leninského učení — praktické řešení vytyčených cílů a úkolů.

Bylo možné sledovat záměr, zvláště v období do roku 1966, odsunout do pozadí otázky konkrétních věd a jejich závěrů, zbavit naši společnost výsledků přírodovědecké základny, učinit ji neschopnou konkrétního řízení a rozvinutí výsledků jednotlivých vědních oborů. Velitelé a politický aparát (orgány), který by ovládl jen marxisticko-leninské učení a nebyl by vyzbrojen funkčními znalostmi konkrétních vědních oborů, dále metody k uskutečňování vytyčených cílů, nemohl by plnit stanovené cíle a konkrétně řídit naši společnost, na tom či onom úseku společnosti i v armádě při budování obranyschopnosti naší země. Pouze v dialektické jednotě znalostí marxisticko-leninského učení a konkrétních metod vědních oborů můžeme cílevědomě plnit stanovené úkoly při budování obrany naší země.

Sledujeme-li současný vývoj, vedoucí orgány strany i armády vytyčují jasný

program a postup při řešení otázek vědeckého řízení obrany a armády na všech stupních a přípravě kádrů velitelských i politických.

To ovšem neznamená, že se nepřítel vzdal svých cílů. Bude se dále pokoušet různým způsobem marxisticko-leninské učení diskreditovat; v nejhorším přípouštět jen teoretické diskuse, bez praktického využití a aplikace. Na druhé straně, vzhledem k nemožnosti otevřeného vystoupení proti marxisticko-leninskému učení, bude se snažit stavět do pozadí význam konkrétních vědních oborů, vytvářet situaci, kdy vedoucí kádry nebudou mít možnosti rozvíjet své schopnosti a pracovat na základě znalostí konkrétních metod, které vytvářejí předpoklady úspěšného organizování a řízení.

Vedení strany i armády v těchto otázkách jasně vytyčilo nutnost dialektického spojení marxisticko-leninského učení a konkrétních věd. Jejich rychlé zvládnutí, úměrně podle odborných směrů velitelů a vedoucích politických kádrů, bude úkolem příštích let. Bude to úkol nesmírně těžký a namáhavý, vzhledem jak k subjektivním, tak objektivním faktorům výstavby naší společnosti i vzhledem k tomu, že kapitalistický svět i nadále bude využívat všech prostředků rozložení vědeckého řízení naší společnosti k rozbití jejich vedoucích kádrů. V oblasti vědeckého řízení má ovšem náš společenský řád všechny předpoklady proti kapitalistickému řádu na své straně a bude na nás, jak rychle a dovedně jich využijeme.

Konkrétní vědy a její výsledky jsou tak nerozlučně spjaty nejen s filosofií, ale i politikou. V současné době, tak jako v minulosti, se vede ostrý boj mezi kapitalismem a socialismem, mezi silami reakce a pokroku, zápas o závěry z výsledků vědy. Společenské vlastnictví výrobních prostředků odstraňuje konkurenční boj a tržní anarchii, vytváří možnost působit v souladu s objektivními zákony, tj. vytváří předpoklady pro vědecké řízení společnosti. Socialistickou společnost charakterizuje taková zákonitost, jako je možnost vědeckého řízení. Socialistická společnost má také k dispozici ideové podmínky vědeckého řízení, vědeckou teorii společenského vývoje, marxismus-leninismus.

Dále v socialistické společnosti existuje síla schopná v praxi uskutečňovat řízení v celospolečenském měřítku. Touto silou je komunistická strana. Konečně se můžeme v budování našeho společenského řádu a jeho obrany opírat o výsledky integračního procesu a pomoc socialistických států v čele se Sovětským svazem.

Vědecké řízení za socialismu je uvědomělá a cílevědomá činnost, která se opírá o objektivní zákonitosti řízení ekonomického, sociálního a duchovního života společnosti. Těmito otázkami se zabývá věda o řízení, která zkoumá problematiku na rozdíl od dílčích teorií řízení z obecného sociálního pohledu.

Řízení v různých sférách společenského života probíhá s přihlédnutím ke specifické řešené úkolů. Existují pak dílčí vědy (teorie) řízení ve sféře ekonomické, politické (např. vojenské výstavby) aj. Ale existuje i obecné, které je charakteristické pro řízení ve všech konkrétních oblastech lidské společnosti a je předmětem studia vědeckého komunismu. Tímto obecným je poznávání zákonitostí procesů řízení, proniknutí do jeho podstaty, analýza sociální stránky každé konkrétní teorie řízení, řešení otázky řízení společnosti jako jednotného systému.

Věda o řízení má své kategorie a hlavní pojmy: celostní systém, řídicí systém, samořídicí systém, objekt a subjekt řízení, cyklus řízení. Kromě toho věda o řízení používá řady termínů, jako jsou plán, úkol, kontrola, plnění aj. Dále používá termínů těch věd, jež mají vztah k funkci řízení a s pomocí nichž se vědecké řízení uskutečňuje. Tento kategoriální systém je přísně budován na základech marxismu-leninismu a dovoluje při jeho využití uskutečňovat vědecké řízení v příslušné oblasti.

Smyslem vědeckého řízení je dosažení určitých cílů (úkolů). Cíl je však vždy omezen rozsahem a časem. Proto při vědeckém řízení jsou jasně vymezeny cykly, uzavřená období, během nichž má být dosaženo cílů stanovených řídicím systémem.

Společenský život je složitá součinnost jednání, vůle lidí z hlediska určitých zájmů, souhrn výrobních, politických a ideologických vztahů. Řízení všech těchto procesů v podmínkách socialismu znamená řízení lidí, uskutečňované v měřítku celé společnosti. Specifické vztahy mezi lidmi, výrobními kolektivy, sociálními skupinami, mezi třídami, národy a národnostmi, nazýváme politikou. To znamená, že vědecké řízení lidí a společenských procesů je především politické vedení. Politický charakter vědeckého řízení se projevuje v různých formách a stupních. Čím větší je měřítko řídicího systému, tím více se přibližuje jeho řízení k politickému řízení. Vědecké řízení celé společnosti se tak ztotožňuje s politickým vedením komunistické strany.

Strana v důsledku změn socialistických úkolů neustále zdokonaluje formy řízení.

S tím rozšiřuje i okruh věd, s jejichž pomocí toto řízení uskutečňuje, např. přírodní vědy. Marxisticko-leninská teorie a společenské vědy jsou však hlavními prostředky strany v otázkách řízení mas. V současné době věnuje strana velkou pozornost všem odvětvím a zavádění jejich výsledků do praxe. Realizace úkolů XIV. sjezdu KSČ při řešení obrany naší země a socialismu a budování armády závisí do značné míry na organizaci rozvoje vědy a využití jejich výsledků při realizaci výtčených úkolů. Proto XXIV. sjezd KSSS i XIV. sjezd KSČ podtrhují význam VTR, vědeckého řízení a racionalizace v rozvoji naší společnosti.

Úspěch komunistické výstavby a budování obrany socialismu závisí na tom, jak se podaří zaktivizovat masy pracujících, jak budou připraveny kádry odborníků a politických orgánů řídit jejich výstavbu, jak dalece budeme schopni využívat poznání objektivních zákonů rozvoje společnosti a jejího řízení, jako jsou zákony objektivnosti a konkrétnosti, generální perspektivy, optimálnosti a efektivnosti, racionálního stimulování a racionalizace vůbec, demokratického centralismu aj.

Pro vědecké řízení obrany země a budování armády je vědecké řízení zvláště aktuální, tím spíše, že je podmíněno důležitými zahraničními politickými, ekonomickými a vojenskotechnickými faktory. Hlavní rozpor současné doby je rozpor mezi kapitalismem a socialismem. Tento rozpor je mezinárodní a globální v tom smyslu, že obě proti sobě sojící strany koncentrují kolem sebe většinu současných politických, materiálních a technických sil světa. Konkrétním projevem sil je vojenská síla dvou koalicí. Do služby vojenství jsou zapojeny všechny nejmodernější vymoženosti vědy a techniky.

Proto otázka řízení vojenské obrany socialistického státu vyžaduje přesné, vědecké řešení všech problémů již v míru, protože nelze spoléhat na experimenty řešené až v průběhu války, ale rozpracovat s pomocí moderních metod otázky vedení války.

Ve vojenství je nutné podtrhnout specifické rysy řízení, podmíněné zvláštnostmi vojenské organizace. Jednotka, útvar, svazek, svaz, ozbrojené síly jako celek se liší od každého společenského kolektivu především vysokým stupněm centralizace, exterritoriálností. Vztahy mezi velitelem a podřízeným jsou založeny na rozkaze, na bezpodmínečném podřízení. Přísná centralizace, nedílná velitelská pravomoc, vojenská kázeň a kolektivnost jsou základem vzájemných vztahů mezi lidmi.

Hlavní zásady vědeckého řízení se konkrétně používají v každém jednotlivém odvětví vojenské výstavby a sféře vojenské činnosti vojsk. Bojová a politická příprava vojsk, analýza současného stavu, rozpracování metod, upevňování vojenské kázně a celý systém politické práce v armádě vyžadují seriózní a promyšlený přístup a řízení.

Výjimečný význam má zde úkol přípravy velitelských a politických kádřů, práce našich vojenských škol. Ty musí rozpracovávat programy a připravit vychovatelské kádry, schopné předat své zkušenosti marxismu-leninismu, přírodních věd, společenských věd a exaktních metod podle stupně a směru přípravy potřebného rozsahu teorie a praxe, s využitím všech zákonitostí řízení školství. Připravit a řídit výuku tak, aby vojenské kádry po opuštění školy byly schopny se orientovat a řídit vojska a budování obrany ve složité situaci s využitím všech zákonitostí, je úkol velmi složitý a závažný a bude třeba mu věnovat v současné době nemalé úsilí. Přitom bude nutné vycházet ze zkušeností našich bratrských armád, zvláště Sovětské armády, s přihlédnutím ke specifice našich úkolů a situace.

Příprava velitelů a politických pracovníků na všech stupních vyžaduje zvláštní pozornost z hlediska vědeckého řízení,

vzhledem k řadě důležitých faktorů. Velitelé a političtí pracovníci organizují bojovou a politickou přípravu v souladu s požadavky soudobé války a zvyšující se úrovně vzdělání a zájmů vojáků. VTR vyvolala v podmínkách řídicí činnosti, v objektu i subjektu řízení, podstatné změny. Z řady nových podmínek řízení je to prostorový rozmach, manévrovost a dynamičnost válečných akcí, rychlé změny bojové situace, zvýšení objemu informací nezbytných pro přijetí zdůvodněného rozhodnutí a současně zkrácení času na jeho přijetí, růst technického vybavení, složitost organizace a jiné. To vše vyžaduje daleko širší a hlubší znalosti nejen marxisticko-leninského učení a společenských věd, ale i utilitaristicky chápané vývozy z celé řady vědních disciplín, jako je matematika, fyzika, chemie, biologie, statistika, operační analýza, kybernetika, teorie systémů, teorie rozhodování a jiné. Neustálé rozšiřování politického rozhledu a ekonomických znalostí vojenských kádřů formování jejich světového názoru a dialektického způsobu myšlení v teoretické i praktické činnosti, studium nových metod ideově politického a psychologického působení, studium nových metod řízení vojsk v složitých situacích soudobého boje a jiné, jsou nutnou podmínkou vědeckého řízení vojsk.

### Některé problémy výuky vědeckého řízení na VPF VAAZ

VPF VAAZ v současné době rozpracovává usnesení XXIV. sjezdu KSSS a XIV. sjezdu KSČ do výukových materiálů. Velení fakulty věnuje zvláštní péči rozpracování otázek vědeckého řízení politického aparátu a stranickopolitické práce. Politickým orgánům v armádě připadá při řízení armády na všech stupních důležité místo. Svým postavením a působením zasahují do všech oblastí vojenského organizace a účastní se řešení všech otázek budování obrany naší země. Ovládnutí problémů vědeckého řízení v armádě politickými orgány je tím důležitější, že strana má vedoucí úlohu při výstavbě a řízení armády.

Proto velení VPF VAAZ na základě usnesení obou sjezdů, velení armády a HPS v otázkách přípravy velitelských a politických orgánů věnuje v současné době zvláštní pozornost studiu zkušeností a rozpracování výuky vědeckého řízení na vysokých školách bratrských armád, zvláště V. I. Lenina Sovětské armády, na civilních vysokých školách, a vypracování nových učebních programů a lekcí fondů. Z poučení let 1968/69, kdy došlo k revizi a deformacím v oblasti vědeckého

řízení, důsledně vychází při rozpracování z marxisticko-leninského učení a dialektického vztahu marxistické filosofie, marxisticko-leninského učení a konkrétních věd.

Výuka vědeckého řízení má svou filosofickou stránku, společenskou stránku a teoreticko-exaktní a přírodovědní stránku. Jedině v jejich jednotě je síla vědeckého řízení společnosti a armády. Vědecké řízení má charakter systémového komplexního, týmového přístupu řešení. Složitost řízení společenských procesů obrany země a armády vyžaduje úsilí všech vědních disciplín na základech marxismu-leninismu, vyžaduje jejich hluboké znalosti v teorii i praxi, umění jejich dovedného využití.

Filosofickou stránku vědeckého řízení řeší katedra marxistické filosofie. Marxistická filosofie analyzuje základní dialektické a historické zákony vývoje přírody a společnosti a dotýká se i filosofických aspektů vědeckého řízení. Marxistická filosofie stanoví základní kategorie vědeckého řízení a tvoří metodologickou základnu kategorie vědeckého řízení a tvo-

ří metodologickou základnu dílčích věd o řízení, jako je řízení SPA, velení a jiné.

Politickoekonomické aspekty vědeckého řízení řeší katedra politické ekonomie a válečné ekonomiky. Politická ekonomie dává teoretickoekonomické zdůvodnění marxismu a zkoumá základní zákony vývoje společenských formací z hlediska pohybu výrobních sil a výrobních vztahů. Tvoří tak metodologickou bázi konkrétní ekonomiky a jejího řízení.

Problematickou vědeckého komunismu řeší katedra vědeckého komunismu. Vědecký komunismus odhaluje zákonitosti třídního boje proletariátu a vítězství revoluce, výstavby socialismu a komunismu, odkrývá nejobecnější zákony řízení společnosti, rozpracovává obecnou problematiku vědeckého řízení společnosti a její obrany. Řeší obecné otázky společnosti jako dynamického celostního systému, vědecké řízení socialistické společnosti, otázky subjektu řízení, základní funkce řízení, obecné principy a kritéria, obecné problémy zavádění výsledků vědy do řízení. Vědecký komunismus se tak stává metodologickou bází při rozpracování konkrétních problémů vědeckého řízení, jako je řízení SPA, velení aj. a při řešení komplexního a systémového přístupu.

Katedra stranicko politické práce řeší mimo jiné konkrétní problémy vědeckého řízení stranicko politické práce a politického aparátu. Přitom vychází z teoretických předpokladů marxisticko-leninského učení a teoretických předpokladů přírodních věd a exaktních metod, vytvořených katedrou teorie řízení a velení.

Řízení obrany socialistické vlasti a armády v současných podmínkách může být úspěšné a na vědecké bázi, jestliže

- se opírá o marxisticko-leninskou metodologii, dialekticko-materialistické učení,
- se opírá o hluboké znalosti velitelského sboru v otázkách sociálních, fyzikálních a vojenskotechnických zákonitostí,
- řídicí orgány chápou nutnost řízení, jsou dokonale připraveny pracovat s využitím jeho zákonitostí, a jestliže zároveň velení vojsk se opírá o nejnovější techniku a vyvozuje adekvátní změny v přípravě a organizaci armády.

Vojenskopolitická fakulta VAAZ připravuje politické kádry, které v otázkách vědeckého řízení v armádě a využití výsledků VTR se musí stát nadšenými propagátory a uskutečňovateli. Poznání věci je prvním předpokladem úspěšného řešení. Rozhodující však je to, že politický aparát stojí v čele strany v armádě. Je silou k uskutečnění stanovených cílů a vytváření předpokladů k úspěšnému řízení naší armády.

#### Poznámka redakce:

Autor zpracoval tento článek a redakční rada časopisu Vojenská mysl schválila jeho znění k uveřejnění v době před vydáním rozkazu ministra národní obrany o reorganizaci vojenského školství.

Katedra taktiky a operačního umění řeší konkrétní problémy velení na jednotlivých stupních z hlediska potřeby politického aparátu. Přitom se opírá o výsledky marxisticko-leninského učení a teoretické předpoklady přírodních věd a exaktních metod, o obecné zákonitosti řízení, vytvořené katedrou teorie řízení a velení.

Katedra teorie řízení a velení postihuje širokou problematiku přírodních věd a exaktních metod z hlediska potřeby politických orgánů a řešení otázek řízení a velení. Ve své organizaci má

— skupinu teorie řízení, která řeší problematiku teorie systémů kybernetiky, teorie organizace, teorie rozhodování, teorie velení aj. a vytváří tak teoretické předpoklady pro ostatní katedry, které řeší otázky řízení;

— skupinu matematických metod, která z hlediska potřeby politického aparátu a ostatních kateder řeší problematiku matematické a statistické analýzy, operační analýzy, systémového inženýrství aj.;

— skupinu přírodních věd a technických prostředků, která vytváří předpoklady pro ostatní katedry a postihuje problematiku v oblasti fyziky, biologie, chemie, moderních prostředků výpočetní techniky a vědeckého řízení.

Katedry sociologie, psychologie, estetiky a kulturní politiky aj. postihují příslušné aspekty vědeckého řízení a hrají bezesporu v komplexním pohledu na problémy řízení důležitou roli. Důležitou roli hraje i historický postih vývoje řízení armády a politických orgánů.